

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Δ'

3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1926

ΑΡΙΘ 49

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΕΝ Τῃ ΠΑΓΚΟΣΜΙῳ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚῃ ΚΙΝΗΣΕΙ

[Κατ' αὐτὰς τὸ Θεολογικὸν Σπουδαστήριον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου ἀπέκτισε τὰ Πρακτικὰ τοῦ ἐν-Στοκχόλμῃ τῷ 1925 [19-30 Ἀύγ.] συγκροτηθέντος Παγκοσμίου Συνεδρίου τῶν Ἐκκλησιῶν μεταπεφρασμένα εἰς τὴν γερμανικὴν ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ τοῦ ἐν Βερολίῳ Πανεπιστημίου ἐν τῇ ἔδρῳ τῆς Καινῆς Διαθήκης κ. Ἀδόλφου Ντάϊσμαν, τῇ ἐντολῇ τοῦ ἐν λόγῳ Συνεδρίου. Ὁ ὁγκώδης οὗτος τόμος (ἐκ σελίδων 762, μέγα 8ον), ἐπιδοκιμασίᾳ καὶ ἐγκρίσει τῆς Συνδιασκέψεως ὀλοκλήρου, ἀφιερῶθη εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀειμνήστου Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Φωτίου, ὅστις, ὡς ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνώσται τῆς «Ἐκκλησίας», μικρὸν μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνδιασκέψεως ἀφάμενος τῆς εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν ἐτελεύτησεν ἐν Ζυρίχῃ. Ἡ ἀφιέρωσις αὕτη, καταλαμβάνουσα ὀλόκληρον τὴν V σελίδα τοῦ ἐν λόγῳ τόμου, ὑπὸ τὸν ἀρχαῖον αἰγυπτιακὸν τύπον τοῦ Σταυροῦ ἔχει γερμανιστὶ ὧδε :

«Dem frommen und dankbaren Gedächtnis des seligen Patriarchen von Alexandria P h o t i o s, des Erben heiligen Urüberlieferung der Kirche Jesu Christi durch zwei Jahrtausende des ehrfurchtgebietenden greisen Bekenner der Stockholm mit Nicäa verband und nach gesegneten ökumenischen Tagewerk heingehend am 5. September 1925 in Zwinglis Stadt begnadet ward uns in die Fwigkeit voranzuschreiten».

«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου δέσποτα κατὰ τὸ ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν».

(Μετάφρασις.— «Τῇ εὐσεβεῖ καὶ εὐγνώμονι μνήμῃ τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Φωτίου, κληρονόμου τῆς ἁγίας παραδόσεως τῆς δισχιλιετοῦς Ἐκκλησίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ σεβασμίου γέροντος ὁμολογητοῦ, ὅστις τὴν Στοκχόλμην ἤνωσε μετὰ τῆς Νικαίας καὶ μετὰ τὸ ἠβλογημένον οἰκουμενικὸν ἔργον οἴκαδε ἐπιστρέφων, τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1925 ἐν τῇ πόλει τοῦ Ζβιγγλίου ἔτυχε τῆς χάριτος νὰ προπορευθῇ ἡμῶν εἰς τὴν αἰωνιότητα».

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ κρίνομεν ἐπίκαιρον τὴν ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» δημοσιεῖσιν τοῦ ἀκολούθου ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον λίαν ξισπουδάστου ἄρθρου ἐκ τοῦ ἐν τῇ πολωνικῇ πρωτευούσῃ ἐκδιδομένου ὀργάνου τῆς Ὁρθοδόξου πολωνικῆς Ἐκκλησίας «Κυριακὸν Ἀνάγνωσμα». Τῆς Ἐκκλησίας ταύτης ὁ πρωθιερέαρχης μετέσχε τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Στοκχόλμῃ Συνεδρίου αὐτοπροσώπως].

Αἱ ἐν Βέρονῃ συνεδρίαί τῆς Ἐπιτροπῆς Συνεχείας τῆς Συνδιασκέψεως τοῦ Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ, αἱ γενόμεναι κατ' Αὐγουστον τοῦ ἔτους τούτου, ἐπ' ἴσης δὲ καὶ ἄλλα τινὰ γεγονότα σχεδὸν σύγχρονα ἐν τῇ παγκοσμίῳ χριστιανικῇ κινήσει, ἐπιτρέπουσι παρατηρήσεις τινὰς μὴ ἔστερημένας βαθυτέρου ἐνδιαφέροντος ἐν σχέσει πρὸς τὴν θέσιν καὶ τὴν δρᾶσιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς ἐν τῇ ἐν λόγῳ κινήσει. Τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν σκοποῦμεν νὰ ἐξαντλήσωμεν καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν· ἐπὶ μέρους ὅμως τινὰ ἐπεισόδια καὶ δεδομένα οὐχὶ πλήρη, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων διατυποῦμεν τὰς κρίσεις, εἶναι ἀρκούντως χαρακτηριστικὰ καὶ ἐνδεικτικά, ὥστε νὰ βασισθῶσιν ἐπ' αὐτῶν γενικώτερά τινὰ ἐξαγόμενα.

Ὡς εἶνε γνωστὸν, ἡ παγκόσμιος χριστιανικὴ κίνησις, τῆς ὁποίας διάφοροι μορφαὶ εἶχον σημειωθῆ ἤδη πρὸ τοῦ τελευταίου πολέμου, μετ' αὐτὸν καὶ ἔνεκα τῆς ἐξ αὐτοῦ σκληρᾶς πείρας, δι' ἧς ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε πράγματι τὴν παραφρονήσασαν ἀνθρωπότητα, προσέλαβεν ἐντονώτερον χαρακτήρα καὶ ἔτεινεν εἰς τὴν ἐν τῇ ζωῇ παμμερῇ ἐφαρμογὴν τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν ὅσον τὸ δυνατόν ευρύτερον. Εἶνε ἐνδιαφέρον νὰ γνωσθῇ τί συνεισέφερον ἡ Οἰκουμενικὴ Ὁρθοδοξία καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῆς εἰς τὴν κίνησιν ταύτην.

Ἐν τῇ παγκοσμίῳ ταύτῃ χριστιανικῇ κινήσει, κατὰ τὴν πανταχόθεν τοῦ κόσμου δῆλα δὴ ἐκδήλωσιν τῶν πρὸς ἔνωσιν τῆς ἀνθρωπότητος προσπαθειῶν, τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἔργου τῆς φιλάνθρωπίας καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου διὰ τῆς προαγωγῆς τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης εἰς τὰς κοινωνικὰς μάζας, δύο παρατηροῦνται θεμελιώδη ρεύματα, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων ἐτέθησαν αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι. Τὸ ἕτερον τῶν ρευμάτων τούτων διευθύνεται ὑπὸ τῆς Ρωμαιο-Κατολικῆς Ἐκκλησίας· αὕτη, μετὰ τῆς συνήθους αὐτῇ ἀποκλειστικότητος καὶ αὐτοπεποιθήσεως ἔκρινεν ὅτι δὲν τῇ εἶνε δυνατόν νὰ συνεργασθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τοῦ Ἰσοῦ, ἐδημιούργησε δὲ

μόνη ἔσμον ὄλον ἔθνικῶν καὶ διεθνῶν ὀργανώσεων θρησκευτικῆς καὶ ρωμαιοκατολικῆς χροιάς, ἐπιδιωκουσῶν τοὺς προμνημονευθέντας σκοπούς. Τὸ ἄλλο ρεῦμα συνενώνει πάσας τὰς λοιπὰς χριστιανικὰς Ἐκκλησίας ἀνεξαιρέτως. Κατὰ τὰς διαφοροὺς αὐτοῦ ἐκδηλώσεις αἱ Ἐκκλησίαι αὗται συνδυάζονται κατὰ διαφοροὺς ἐπ' ἴσης τρόπους· ὅπου ὅμως, - ὡς, φέρ' εἰπεῖν, ἐν τῇ Συνδιασκέψει τοῦ Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ - , ἐπιδιώκονται εὐρύτατοι καὶ περιληπτικώτατοι σκοποί, πᾶσαι αἱ Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι, ἔξαιρουμένης τῆς Ρωμαϊκῆς, ὀρίζουσι τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν καὶ προσπαθοῦσι νὰ μετέχωσι κατὰ τὰς ἰδίας ἐκάστη δυνάμεις εἰς τὸ κοινὸν ἔργον. Ἰδεολογικῶς καὶ τυπικῶς πᾶσαι αὗται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶνε κατὰ πάντα ἴσοι πρὸς ἀλλήλας καὶ ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων.

Ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως τὰ πράγματα θὰ ἔπρεπε νὰ συμβῶσι κατὰ τρόπον διάφορον. Ὁ προτεσταντικὸς κόσμος καὶ ὁ ὀρθόδοξος, κατὰ τε τὸν ἀριθμὸν τῶν πιστῶν ἑκατέρου καὶ κατὰ τὴν ἔκτασιν τῶν μερῶν, ὅπου εἶνε διαδεδομένοι, ὄντες ταῦτομεγέθεις σχεδόν, κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἐνεφανίσθησαν ἐν καταστάσει ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτῃ πρὸς ἀλλήλους. Ἐνῶ δὴλα δὴ αἱ προτεσταντικαὶ χῶραι καὶ οἱ προτεσταντικοὶ λαοί, νικηφόροι ἀναδειχθέντες κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον, θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξασφαλίσωσιν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῶν τὰ μέγιστα τῶν μέσων καὶ τὴν ὑψίστην ἐπιρροήν, αἱ ὀρθόδοξοι χῶραι καὶ Ἐκκλησίαι ὑπέστησαν κατὰ τὸ μεῖζόν τῶν μέρος καταστροφὴν καὶ ἀνήκουστον ἐν τῇ ἱστορίᾳ ταπεινώσιν. Ἡ ἀρχαιοτάτη αὐτῶν, ἡ καὶ πνευματικῶς προϊσταμένη Ἐκκλησία Κων/πόλεως, τὸ Οἰκουμενικὸν δηλ. Πατριαρχεῖον, κινδυνεύει ἄμεσον κίνδυνον φυσικὸν καὶ ἠθικὴν ἐκμηδένισιν ἐκ μέρους τοῦ φανατικοῦ τουρκικοῦ κράτους, ἡ δ' ἰσχυροτέρα καὶ πολυαριθμότερα πασῶν Ρωσικῆ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εὐρέθῃ περιβαλλομένη ἐντὸς τοῦ ἐρυθροῦ κλοιοῦ, οὕτω δὲ πρακτικῶς ἀπεκλείσθη ἐκ τῆς διεθνοῦς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Οὕτως, ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, ἡ ὑλικὴ δύναμις καὶ τὸ ὑλικὸν βάρος τῆς οἰκουμενικῆς Ὀρθοδοξίας ἀπέσφραξε ἐμειώθησαν. Οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς καὶ κατήγοροι, ἐπωφεληθέντες τῆς καταστάσεως ταύτης, ἤρξαντο καὶ αὐτοὶ πιστεύοντες καὶ ἐνώπιον τῶν ἄλλων ὑποστηρίζοντες τὴν ἐπιπολαίαν θεωρίαν περὶ τῆς ἠθικῆς διαλύσεως καὶ ἐκπτώσεως τῆς Ὀρθοδοξίας, ὡς ἀμέσου τάχα συνεπειᾶς τῆς φυσικῆς αὐτῆς ἐξασθενήσεως.

Εἶνε περιττὸν νὰ ἀναιρεθῇ ὁ ἀβάσιμος οὗτος δισχυρισμός, ὅστις τόσον προφανῶς ἀντιστρατεύεται

πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Οὐχ ἦττον ὅμως δεόν νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι φυσικὸν ἦτο ὅπω; ἡ τῆς οἰκουμενικῆς Ὀρθοδοξίας ἐμφάνισις ἐν τῇ παγκοσμίῳ χριστιανικῇ κινήσει μειωθῆ σημαντικῶς ἔνεκα τῶν καθαρῶς ἐξωτερικῶν τούτων αἰτίων, καὶ ὅτι, κατ' ἀκολουθίαν, θὰ κατελάμβανε θέσιν ἰνὰ ἀφανῆ ἐν τῇ παρατάξει τῶν προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ θὰ ἐτίθετο ὑπὸ τὴν ἰσχυρὰν αὐτῶν προστασίαν. Τὸ πρᾶγμα, ἐπαναλαμβάνομεν, θὰ ἦτο φυσικόν, διότι αἱ αὐτοκέφαλοι ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, αἱ ἐν τῇ παγκοσμίῳ χριστιανικῇ κινήσει ἐκπροσωποῦσαι τὴν οἰκουμενικὴν Ὀρθοδοξίαν, οὔτε ἐπὶ ὑλικῷ διακρίνονται πλούτῳ, οὔτε ἐπὶ ἀνωτέρῳ πολιτισμῷ, ἢ ἐπὶ πολυαριθμοῖς ποιμνίαις.

.

Ἄλλα ὅμως φθέγγεται ἡ πραγματικότης.

Εἶνε, πράγματι, ἀληθές, ὅτι αἱ ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, ἡ ἱεραρχία αὐτῶν καὶ τὰ ποιμνία κέκτηνται πολὺ ὀλίγους ἀντιπροσώπους εἰς τὰ διεθνῆ χριστιανὰ συνέδρια καὶ τὰς διασκέψεις. Εἶνε ἐπ' ἴσης ἀληθές, ὅτι πᾶσαι ὁμοῦ αἱ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν δὲν καταλέγουσι συνήθως ἐν ἑαυταῖς τόσους σοφοὺς καθηγητὰς θεολόγους, ὅσους ἔχουσι π. χ. καὶ μόνοι αἱ γερμανικαὶ ἀποστολαί. Εἶνε πάλιν ἀληθές, ὅτι αἱ ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι δὲν δύναται νὰ εἰσφέρωσιν ὑπὲρ τῶν κοινῶν σκοπῶν τὸν ὀβολὸν τῶν, ὅστις νὰ ἀπετέλει ἔστω καὶ μόριον μόνον τῶν εἰσφορῶν τῶν ἀμερικανικῶν ἀντιπροσωπειῶν. Κατὰ τὸ τελευταῖον μάλιστα ἐν Βέρνῃ Συνέδριον ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ προέδρου γράμμα τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, ἀναφέροντος ὅτι δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ ὅπως μετᾴσῃ τῆς Συνδιασκέψεως, ἡ καὶ νὰ ἀποστείλῃ τὴν ἀντιπροσωπεῖαν του, ἔνεκεν ἐλλείψεως μέσων. Καὶ δεόν νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὸ γράμμα τοῦτο οὐ μόνον οὐδὲ τὸ παραμικρὸν προὐκάλεσε μειδίαν ἢ ἀπορίαν τινά, ἀλλὰ καὶ ἠκούσθη ὑπὸ πάντων μετ' αἰσθήματος βαθείας λύτης.

Ἄλλ' ὅπου ἡ πρώτη θέσις δὲν δίδεται εἰς τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον, οὐδ' ἐπιδεικτικῶσι τάγματα σωματοφυλάκων ἢ ἀναρίθμητοι μεγαλοπρεπεῖς ναοί, ἐκεῖ ἡ οἰκουμενικὴ Ὀρθοδοξία, καὶ ἐνδεῆς ἔτι ὑλικῶς καὶ ὑπὸ τὴν βίαν συγκύπτουσα, κατέλαβεν ὅμως τὴν προσήκουσαν θέσιν. Εἶνε ἤδη γνωστὸν εἰς τοὺς παρακολουθοῦντας τὴν παγκόσμιον ταύτην κίνησιν, ὅτι τὸ σημαντικώτερον γογονὸς ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς διεθνοῦς ἀλληλεγγύης τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ λαῶν, ἦτο ἡ ἐν Στοκχόλμῃ Συνδιάσκεψις τοῦ Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ, καίπερ μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῆς ἀριθμοῦσα μόλις τὸ δέκατον τῶν ὀρθόδοξων, οὐχ ἦττον τὰς ἐργασίας αὐτῆς διεξήγα-

γεν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ πρωτείου τοῦ ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικοῦ πνεύματος, κατὰ τὴν κοινὴν δὲ πάντων ὁμολογίαν ψυχὴ αὐτῆς καὶ ζωντανὸν σύμβολον ἐγένετο ὀρθόδοξος πρωθιεράρχης, ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ὁ φέρων τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου Φωτίου. Οἱ μετασχόντες τῆς Συνδιασκέψεως τῆς Στοκχόλμης τηροῦσιν ἔτι μέχρι καὶ τῆς σήμερον ἐν τῇ ψυχῇ των τὰς ἐντυπώσεις τὰς ἀπὸ τῆς πανηγυρικῆς ἐκείνης ἱερουργίας, τῆς ἐπὶ ἀναμνήσει τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τελετουργηθείσης ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Στοκχόλμης καθεδρικῷ ναῷ. Κατὰ τὴν λειτουργίαν ἐκείνην, τὸ ἡμέτερον ὀρθόδοξον Σύμβολον τῆς πίστεως, τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ Κων)στάλει Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀπηγγέλθη ἔμπνευσμένως ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Φωτίου εἰς πάντας δὲ κατέστη σαφές, ὅτι κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἐν τῷ πρῶτῳ ἐκείνῳ ἔνεσαρκώθη ἡ ὅλη εἰκοσιν αἰώνων εὐσέβεια τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ αἰωνία ἀθανασία τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Τὰ προτεσταντικὰ μέλη τῆς Συνδιασκέψεως ἀπροκαλύπτως ὁμολόγησαν τὸ πνευματικὸν τοῦτο πρωτεῖον τῆς Ὄρθοδοξίας καὶ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς, τῇ κοινῇ δὲ συναινέσει τῶν ἐκδοτῶν ἢ ἐπίσημος ἐκδοσις τῶν πεπραγμένων τῆς ἐν Στοκχόλμῃ Συνδιασκέψεως, ἡ γενομένη ἐν Βερολίνῳ γερμανιστῶν, ἀφιερῶθη εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἤδη ἐκλιπόντος πατριάρχου Φωτίου.

* *

Τὸ αὐτὸ πνεῦμα διῆκε καὶ διὰ τῆς ἐν Βέρνην Συνδιασκέψεως. Καὶ ἐνταῦθα ἀνεμένετο ὅπως οἱ ὀλιγάριθμοι ὀρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι ἀφανισθῶσιν ἐν μέσῳ τοῦ ὄγκου τῶν προτεσταντῶν ἀντιπροσώπων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπῆρχον δεκάδες ἐπισκόπων καὶ οἱ μᾶλλον διακεκριμένοι τῶν θεολόγων τοῦ προτεσταντικοῦ κόσμου. Καὶ ὅμως ἐν τῇ πραγματικότητι οἱ ὀλιγάριθμοι, οὐχὶ δὲ καὶ πάσας τὰς ὀρθόδοξους Ἐκκλησίας ἀντιπροσωπεύοντες, ὀρθόδοξοι ἱεράρχαι οὐ μόνον ἐλογίσθησαν ἐν ἴσῃ μοίρῃ πρὸς τοὺς προτεστάντας ἀντιπροσώπους, ἀλλὰ καὶ ἡ παρουσία καὶ συμμετοχὴ των ὁμολογήθη ἀπαραίτητος πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς Διασκέψεως, ἥτις ἄνευ αὐτῶν θὰ ἔσφερετο τοῦ μεγίστου μέρους τοῦ πνευματικοῦ αὐτῆς κύρους. Τὴν μεγάλην ταύτην σημασίαν τῆς συμμετοχῆς τῶν ἀντιπροσώπων τῆς οἰκουμενικῆς Ὄρθοδοξίας ἐν τῇ παγκοσμίῳ χριστιανικῇ κινήσει παρησιάζει ὁμολόγησαν ἐν τινι τῶν λόγων αὐτοῦ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς ἀγγλικανικῆς ἀντιπροσωπείας λόρδος ἐπίσκοπος Οὐίντσεστερ, εἰπὼν, ὅτι πᾶσαι αἱ προτεσταντικαὶ Ἐκκλησίαι τείνουσι καὶ ὀφείλουσι νὰ κατατείνωσι, πρὸς

ἐγγυτέραν ἀδελφικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Ὄρθοδοξίας καὶ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς καὶ ὅτι μόνον ἐκ τῆς πηγῆς ταύτης δύναται αὐταὶ ν' ἀντλήσῃ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀληθοῦς χριστιανισμοῦ καὶ νὰ ἐνισχύωσι τὴν χριστιανικὴν των συνείδησιν διὰ τῆς ὀρθοδόξου περὶ τῆς πίστεως διδασκαλίας. Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ διακεκριμένου ἀντιπροσώπου τῆς ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας μετὰ πλήρους ἐπιδοκιμασίας ἐγένοντο ἀκουστῶς ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἀντιπροσώπων, ὁ δὲ τῆς Συνδιασκέψεως προεδρεύσας ἀρχιεπίσκοπος Σέδεμπλομ ἐν συντόμῳ λογιῶν ἐπεβεβαίωσε ἐκ τε ἑαυτοῦ καὶ ἀπὸ μέρους τῆς ὅλης Συνδιασκέψεως τὸ ὀρθὸν τῆς δηλώσεως ταύτης, παρεκάλεσε δὲ τοὺς ὀρθόδοξους ἱεράρχαι νὰ στρέψωσιν εἰς τοῦτο ἰδιάζουσιν προσοχήν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Συνδιασκέψεως ταύτης ἐξήτηρον νὰ συμπληρωθῶσιν πρὸς τοὺς ὀρθόδοξους ἀντιπροσώπους καὶ οἱ παλαιοκαθολικοὶ καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἀμερικανικῶν προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν εἰς ἰδιαιτέρας εἰδικὰς συσκέψεις. Ὁ πρόεδρος τῆς ἀμερικανικῆς ἀντιπροσωπείας προσεκάλεσε τοὺς ὀρθόδοξους ἀντιπροσώπους εἰς ἰδιαιτέραν δεξίωσιν, ἣς μετέσχον τὰ δ' ἀπρεπέστερα μέλη τῆς ἀμερικανικῆς ἀντιπροσωπείας. Εἰς τοὺς πολυαριθμοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ἐξεφώνησαν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην οἱ ἀντιπρόσωποι 70 ἑκατομμυρίων βορειοαμερικανῶν προτεσταντῶν μία καὶ ἡ αὐτὴ θεμελιώδης ἐξεφράζετο σκέψις: ὅτι αἱ προτεσταντικαὶ Ἐκκλησίαι φοβοῦνται τὸν ἄκρατον ὕλισμόν, καὶ ὅτι φοβοῦνται ἐπίσης ὅτι θὰ καταστῶσι θύματα τῶν ὀρθολογιστικῶν ἰδεῶν ὡς μοναδικὸν δὲ μέσον, ὅπως ἀντλήσωσι νέαν διὰ τὴν πίστιν των δύναμιν βλέπουσι τὸν ἐνστερνισμόν τοῦ μουσικοῦ τῆς Ὄρθοδοξίας βάρους, τὸ ὁποῖον εἶναι τόσον ξένον πρὸς τὴν ὕλιστικὴν καὶ τὴν ὀρθολογιστικὴν κοσμοθεωρίαν. Λιὰ τοῦτο τὸ πρὸς τὴν ὀρθόδοξίαν, τὴν διδασκαλίαν αὐτῆς καὶ τὴν ζωὴν διαφέρων διαρκῶς ἀξιάναται ἐν τοῖς ἀμερικανικοῖς προτεσταντικοῖς ἐκκλησιαστικοῖς κύκλοις, ἐπέκεινα δὲ τοῦ Ὄκεανοῦ μεγάλαι καταβάλλονται καὶ θὰ καταβάλλονται προσπάθειαι πρὸς σπουδὴν τῆς ὀρθοδόξου σκέψεως καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς δυνατῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς καρποφόρου δράσεως εἰς τὰς ὀρθόδοξους Ἐκκλησίας.

Οἱ σπουδαῖοι οὗτοι λόγοι δὲν ἦσαν φράσεις συνήθους φιλοφροσύνης· διότι δὲν προσηρμύζοντο διὰ τοιαύτην περίπτωσιν λόγοι τόσον πολὺ σοβαροὶ καὶ τοσαύτην ἐνέχοντες ὑποχρέωσιν. Οἱ λόγοι οὗτοι ἐπεβεβαιώθησαν εἰς πάσας τὰς ἐκφάνσεις τῶν ἀμοιβαίων σχέσεων τῶν ὀρθοδόξων καὶ τῶν προτεσταντῶν ἀντιπροσώπων. Πᾶσα ἀγόρευσις ἢ καὶ οἰοσθήποτε λόγος

τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἰδίως δὲ τῶν ἱεραρχῶν τῆς, ἠκούετο μετὰ τῆς μᾶλλον ἐντεταμένης πρὸσοχῆς. Εἰς τοὺς ὀρθοδόξους ἀντιπροσώπους παρεχωροῦντο αἱ τιμητικώτεροι θέσεις ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριῶν, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει καθίσταντο ἀντικείμενον πρὸσοχῆς διὰ πολλῶν τεκμηριουμένης ἐνδείξεων. Αἱ ἐργασίαι τῆς Συνδιασκέψεως ἤρχισαν διὰ προσευχῆς, ἀπαγγελθείσης ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς ὀρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας σεβασμιωτάτου Εἰρηναίου, ἐπισκόπου Νοβιάδ. Μεθ' ἑβδομάδα, ἐν Γενεύῃ συνεκροτήθη πολυανθροποτάτη συνέλευσις τῶν διαπρεπεστέρων ἀντιπροσώπων τῆς διεθνοῦς χριστιανικῆς κινήσεως, ἀριθμοῦσα ὑπὲρ τὰ χίλια μέλη καὶ ὁργανωθείσα ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐν τῇ Ἑγγύς Ἀνατολῇ ἀμύνης τῶν Χριστιανῶν. Καὶ ἡ συνέλευσις αὕτη ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν τῆς διὰ προσευχῆς ἀναγνωσθείσης ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Σόφιας Στεφάνου, ἡ δ' εὐλογία τῆς κατακλείδος τῆς Συνελεύσεως ἀνετέθη εἰς τὸν σεβ. Διονύσιον, πρωθιεράρχην τῆς ἐν Πολωνίᾳ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ταῦτα δέ, ἐν ᾧ χρόνῳ ἐν τῇ συνελεύσει ταύτῃ, ἦτις συνεκροτεῖτο σχεδὸν ἐκ μόνον προτεσταντῶν, παρήσαν πολυαριθμότατοι καὶ λίαν διακεκριμένοι ἀντιπρόσωποι τοῦ προτεσταντικῆς κλήρου.

Τὰ προμνημονευθέντα παραδείγματα, ἅτινα, ἄλλως τε, ἀναφέρονται εἰς μερικὰς τῆς μόνον ἐκφάνσεις τῆς συγχρόνου διεθνοῦς χριστιανικῆς κινήσεως, ἐπιβεβαιοῦσι κατὰ πάντα τὴν ἐν ἀρχῇ ἐκφρασθεῖσαν γνώμην, ὅτι παρὰ τὴν πρόσκαιρον ἐξωτερικὴν μείωσιν τῆς ἡ οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας κατέχει ἐν τῷ κόσμῳ ὑψηλὴν καὶ ἀξίαν δι' αὐτὴν θέσιν. Ἡ αἰωνία αὐτῆς ἀλήθεια, ὁ ἀνεξάντλητος καὶ ἀνεκτίμητος θησαυρὸς τῆς χριστιανικῆς πίστεως ὁ ἐν αὐτῇ ἀποτεταμιευμένος, παρὰ πάντα τὰ ἐξωτερικὰ κωλύματα καὶ παρὰ πᾶσαν τὴν τυπικὴν μείωσιν τῶν γηγένων αὐτῆς μορφῶν, ἐξασφαλίζει καὶ θὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὴν οἰκουμ. Ὁρθοδοξίαν τὴν χειραγωγὸν αὐτῆς ἀποστολὴν, καὶ τὸν ὀριστικὸν θρόνον τῆς ἀληθοῦς αὐτῆς διδασκαλίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ ἀνομβρία καὶ τὸ ἡμερολόγιον.

Μὴ διατάζοντες πρὸ οὐδενὸς οἱ νέοι ἀμύνητορες τῆς ὀρθοδοξίας ἀρχηγοὶ τῶν παλαιοημερολογιτῶν, ἐξεμεταλλεύθησαν τελευταίως καὶ τὴν παραταθεῖσαν ἀνομβρίαν. Διέσπειραν ἐνύπνια γραϊδίω καὶ ὀράματα, καθ' ἃ, ἔνεκα τῆς μεταβολῆς τοῦ ἡμερολογίου, ὁ οὐρανὸς

ἔμελλε νὰ μείνῃ κλειστὸς ἐπὶ τέσσαρα ἔτη. Διέσπειραν τὴν φήμην ὅτι ποιμένοςτινὸς ἀλαλος παῖς ἐλάλησε καὶ ἐπεβεβαίωσε τὸ ἀνωτέρω. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἀπότακτος ἀξιωματικὸς «Πρόεδρος τῶν παλαιοημερολογιτῶν» διατρεχὼν τὰ χωρία τῆς Ἑλλάδος μετὰ τινας ἀγιορείτου ἱερομονάχου ἐνδεδυμένου λαϊκὴν στολήν, ἐκήρυττεν, ὅτι δὲν θὰ βρέξῃ ἔνεκα τῆς μεταβολῆς τοῦ ἡμερολογίου. Ἐν τισι χωρίοις ὁ λαὸς πρὸς στιγμὴν ἐκλονίσθη· ἀλλὰ συνῆλθε διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας. Ἦλθε δὲ καὶ ἡ βροχὴ λίαν ἐπικαίρως, ἵνα τρέψῃ εἰς φυγὴν τοὺς ἀνοσίους ἐκμεταλλευτὰς τῆς εὐσεβείας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ὁ «Χρυσὸς Κανὼν».

Τῇ μεθαιριανῇ Κυριακῇ (5 Δεκ.) ἀνὰ σύμπαντα σχεδὸν τὸν κόσμον θὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ οὕτω διεθνῶς ἀποκληθεῖς «Χρυσὸς Κανὼν» («Gold n Roul»), συνιστάμενος εἰς τὴν ἀπόφασιν ἐκάστου ἀτόμου ὅπως ἅπαξ τῆς ἡμέρας ταύτης τραφῇ διὰ γεύματος λιτοῦ, ὅποιον τὸ τῶν ὀρφανῶν, τῶν ἐν τῇ Ἑγγύς Ἀνατολῇ περιθαλπομένων ἐν τοῖς Ὀρφανοτροφείοις, τοῦτο δέ, ὅπως θυσίασῃ τὴν διὰ τὸ τακτικὸν τοῦ πλῆρες γεῦμα ἀπαιτουμένην δαπάνην ὑπὲρ τῶν μυριάδων ὀρφανῶν. Ἐν ὑπερπεντήκοντα ἤδη χώραις τηρεῖται ἀπὸ διαιτίας ἀπαρεγκλίτως ὁ «Κανὼν» οὗτος, ὅστις ἀπέφερε μέχρι τοῦδε ὑπὲρ τὰ 10 ἑκατομμύρια ἐλβετικῶν φράγκων πρὸς σωτηρίαν, διατροφήν, συντήρησιν καὶ ἐκπαίδευσιν ἐγκαταλειμμένων πτωχῶν ὀρφανῶν, ἀθῶν τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου θυμάτων. Δαμβανομένου ὑπ' ὄψει, ὅτι μεταξὺ τῶν ὀρφανῶν τούτων πλείστα εἶνε ἑλληνόπαιδες, τέκνα εἴτε τῶν ἐν τοῖς τελευταίοις πολέμοις πεσοῦτων, εἴτε τῆς μικρασιατικῆς συμφορᾶς, εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ ἐφηρμόζετο ὁ τόσον εὐεργετικὸς οὗτος θεσμὸς καὶ καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, ἵνα δύναται πᾶς τις ἅπαξ τοῦ ἔτους, καὶ δὴ τόσον ἀνεπαισθήτως, νὰ συμβάλλῃ ἔργῳ εἰς τὴν συντήρησιν καὶ σωτηρίαν τῶν ὀρφανῶν τούτων. Ἡ παγκόσμιος τήρησις τοῦ «Κανόνος» τούτου ἀποτελεῖ οὐ μόνον ἐκδήλωσιν μιᾶς καλῆς θελήσεως διεθνοῦς καὶ ἀκμαίας μεταξὺ πάντων τῶν ἀνθρώπων ἀδελφωσύνης, ἀλλὰ καὶ οἶονεὶ τὴν λυδίαν λίθον διὰ τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, ἐφ' ὅσον δι' αὐτοῦ αὕτη ἐκδηλοῦται καὶ ἐφαρμόζεται ἐν τῇ πράξει, ἐπὶ πλέον δὲ εἶνε καὶ μία ἐγγύησις κατὰ τῶν βιομηχανικῶν ἀναστατώσεων, τῶν ἐπαναστάσεων καὶ τῆς ἀναρχίας καὶ παράγων τῆς παγκοσμίου εἰρήνης. Διὰ τούτους ἀκριβῶς τοὺς λόγους οὐδεμία ποτὲ ἔκκλησις ἔτυχε τόσον προθύμου καὶ ἀμέσου ἐπιδοκμασίας καὶ ὑπόδοχῆς διεθνοῦς ὅσον ὁ «Χρυσὸς Κανὼν», χάρις δ' εἰς τὴν τοιαύτην συμπάθειαν

σήμερον καθίσταται δυνατή τῶν ὀρφανῶν τῆς Ἑγγύς Ανατολῆς ἢ συντήρησις.

Δρασίς.

Μετὰ πολλῆς τῆς παράμυθίας πᾶρακθλουθούμεν τὴν, ὁσήμεραι καθίσταμένην ἐντονώτεραν καὶ συστηματικώτεραν, δρᾶσιν τοῦ κάλου σώρατειῦ τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως τῶν Νέων. Τὸ σωματεῖον τοῦτο, φευνήθηεν ἀπὸ τῶν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης κατήχητικῶν ἀπαρχῶν τοῦ ἀειμνήστου πρεσβυτέρου Μάρκου Τσακτάνη, οὐ μόνον δὲν ἠτόνησε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἱδρυτοῦ καὶ προέδρου του, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἠνδρώθη χάρις εἰς τὴν ἄοκνον δραστηριότητα τοῦ εἰς διαδοχὴν ἐκείνου κληθέντος σημερινοῦ ἐμφυχωτοῦ αὐτοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ θερμουργῶν κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν. Τὸ καλὸν σωματεῖον ἔχει βεβαίως ἀκόμη πλείστα νὰ ἐπιτελέσῃ, ἰδίως δὲ νὰ προσελκύσῃ ὡς πλείστους ἐκ τῶν γυμνασιοπαίδων, τῶν σπουδαστῶν τῶν ἀνωτάτων παρ' ἡμῖν Σχολῶν καὶ τῶν φοιτητῶν, εἰς τὰς τάξεις τῶν ὁποίων δέον ἀκαταπαύστως καὶ διὰ προσφόρων μέσων νὰ γίνεταί γνωστὸν τὸ ἔργον καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐνώσεως, διότι τὴν ἡλικίαν ταύτην κυρίως κέκληται νὰ ποδηγετήσῃ. Ἄλλὰ καὶ ὅ,τι ἤδη ἐπετέλεσεν ἀποτελεῖ σπουδαῖον αὐτοῦ ἠθικὸν κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον δεόντως ὀφείλει νὰ ἐκτιμήσῃ ἡ κοινωνία.

Κομμουνιστικὴ ἰσότης.

Κατάπληκτος ὁ τύπος ἀνέγραψεν, ὅτι ὁ προχθὲς ἐν Λονδίῳ ἀποθανὼν «σύντροφος» Κράσσι, ἐπιπετραμμένος τῶν ρωσικῶν Σοβέτ ἐν Ἀγγλίᾳ, κατέλιπε τηλικαύτην περιουσίαν, ὥστε θὰ ἤρκει αὐτῇ νὰ πληρωθῶν δι' ἐν ἔτος οἱ Γάλλοι κάτοχοι τῶν ρωσικῶν χρεωγράφων πρὸς 400. Ἄλλαις λέξεσι—σαφεστέραις—εὐρέθησαν ἀνήκοντα εἰς τὸν Κράσσι δέκα δισεκατομμύρια. Ἄλλὰ πρὸς τί ἡ κατάπληξις καὶ ὁ θαυμασμός; Ὁ Κράσσι ἦτο μπολσεβίκος, ὁπαδὸς τοῦ μαρξικοῦ σοσιαλισμοῦ, ζηλωτῆς στηρικτῆς τοῦ κομμουνισμοῦ, τὸν ὁποῖον συνεγκατέστησεν ἐν Ῥωσίᾳ μετὰ τῶν ἄλλων «συντρόφων» του. Τί δὲ ἐστὶν ἐν τῇ κομμουνιστικῇ γλώσσῃ «σύντροφος»; Μέλος μιᾶς ληστρικῆς συμμορίας, λόγῳ μεν πρεσβευούσης τὴν ἰδεολογίαν τῆς κοινωνικῆς ἰσότητος, ἔργῳ δὲ βία καὶ φόνοις διαρπασάσης καὶ σφετερισθείσης τὰς περιουσίας τῶν ἀστῶν πρὸς ἴδιον πλουτισμὸν μετὰ κατανομῆν τῶν λαφύρων εἰς τοὺς «ἡμετέρους», οἱ ὁποῖοι καὶ ἀποτελοῦσι τὰ μέλη τῆς «συντροφίας». Τούτου οὕτως ἔχοντος, οἱ μεγαλόστομοι κήρυκες τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἰσότητος, πλήρεις ὀργῆς ἱεραῖς κατὰ τῶν ἀχρείων πλουτοκρατῶν τῆς ἀστικῆς

τάξεως, ὄρμησάν κατ' αὐτῆς μετὰ φονικοῦ μένους, ἀποκλήθέντος «ἐρυθροῦ»; καὶ πλεύσαντες ποταμίους ἀβύσσων καὶ ἐπὶ πτώματων πάτησαντες ἐφήρμδσαὶ ὡς ἀριστα τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἰσότητά, τοὺς μὲν ἀστοὺς κάταστήσαντας πτωχοὺς, ἑαυτοὺς δὲ καὶ τοὺς ἐαυτῶν πλουσίους, πλουτοῦντας τὴν ἀξιοσέβαστον περιουσίαν τοῦ Κράσσι. Διὰ τί νὰ ἐνδύωται ὀλοσηρικὰ οἱ κεφαλαιοκράται ἀστοί, καὶ τῶν μεγαλοβιομηχανῶν μόνων αἱ γυναῖκες νὰ φέρωσι μαργαρίτας καὶ ἀδάμαντας; Χάρις εἰς τὸ φιλοδίκαιον καὶ φιλόισον τῶν μπολσεβίκων ἢ πολυτέλεια αὐτῇ ἤλαξε βαλάντια καὶ τραχήλους. Καὶ εὐρέθησαν, ἀναντιρρήτως, περισσότερον κερδημένοι οἱ μπολσεβίκοι διότι ἀπλούστατα, ἐπλούτισαν ἑαυτοὺς ἐξ ἑτοίμων περιουσιῶν, τὰς ὁποίας οἱ ἄλλοι δ' ἐργασίας καὶ μόχθου ἀπέκτησαν. Τί πρὸς τοὺς κομμουνιστάς, ἂν ὅ,τι κοσμεῖ τοὺς τραχήλους καὶ τοὺς δακτύλους τῶν γυναικῶν των καὶ ὅ,τι ῥέει ὡς καμπανίτης εἰς τὰ πολυτελεῖα αὐτῶν κύπελλα, εἶναι ὁ ἰδρῶς καὶ τὰ δάκρυα τῶν ὑπ' αὐτῶν εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς πείνης, τοῦ ψύχους καὶ τῶν νόσων ἀνηλεῶς κατακρημνισθέντων;

Ἡ κατηχητικὴ παρ' ἡμῖν.

Εἶνε ἀξία πολλῆς τῆς προσοχῆς ὅσα ὁ ἐκ τῶν ζηλωτῶν θεολόγων καθηγητῆς κ. Δ. Κουϊμουτσόπουλος γράφει περὶ τῆς παρ' ἡμῖν κατηχητικῆς ἀνάγκης καὶ κινήσεως ἐν τινι τῶν τελευταίων φύλλων τῆς «Καινῆς Κτίσεως». Καὶ ὅτι μὲν ἡ ἀνάγκη τῆς κατηχητικῆς διδασκαλίας εἶνε προφανής, εἶνε πρόδηλον ἐκ τῆς μαστιζούσης οὐ μόνον τὸ πολὺ πλήθος, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀποφοίτους τῶν γυμνασίων καὶ τοὺς τοῦ Πανεπιστημίου πτυχιούχους θρησκευτικῆς ἀμαθείας. Ἀυστυχῶς οὔτε τὸ κήρυγμα δύναται νὰ πληρώσῃ τὸ κενὸν τῆς ἀγνοίας, οὔτε τὸ σχολεῖον φαίνεται ἐπικουροῦν. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν λοιπὸν ἀπόκειται ἡ θρησκευτικὴ τῆς νεολαίας μόρφωσις διὰ τῆς συστηματικῆς κατηχητικῆς δρώσεως. Εἶνε δὲ ὄντως ἀληθὲς ὅτι τοιαύτη τις δρᾶσις σημειοῦται ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς κύκλοις, ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ μακαριστοῦ πρεσβυτέρου Μάρκου Τσακτάνη, πρωτοβούλως μετὰ θαυμαστοῦ ζήλου ἐπιδοθέντος εἰς τὴν κατήχησιν τῆς ἐνοριακῆς αὐτοῦ νεολαίας, καθ' ἃ γε μαρτυρεῖ ἡ ἄλλοτε σημειωθείσα κίνησις, ἣτις διαρκῶς ζωογονουμένη ἐν ἱκαναῖς ἐνοριαῖς ὑπὸ ἐνοριακῶν ἱερέων, πολλὰ ὑπισχνεῖται διὰ τὸ μέλλον. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀπομένει νὰ εὐχρηθῶμεν μετὰ τοῦ ἀναπτύσσοντος τᾶνωτέρω εὐρύτερον καθηγητοῦ, εἶνε τὸ μὲν ἢ εὐρυνσις τῆς κατηχητικῆς ταύτης κινήσεως, τὸ δὲ ἢ συστηματοποίησις αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει ἐνιαίας μεθόδου. Τοῦτο δὲ θὰ ἐπιτευχθῇ, ὡς καὶ

έκεινος λίαν ευστόχως παρατηρεί, διὰ τῆς θεοπίσεως παρὰ τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ μονίμου Ἐπιτροπῆς ἐξ ειδικῶν καὶ ὑπευθύνων, ἥτις νὰ ὀργανώσῃ καὶ ρυθμίσῃ τὴν κίνησιν ταύτην κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς ψυχολογίας τῶν παίδων καὶ τῶν νέων, καὶ τῆς θεολογικῆς ἐπιστημονικῆς Κατηγορητικῆς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱ. Σύνοδος συνήλθεν εἰς τακτικὰς συνεδρίας τὴν Δευτέραν καὶ Πέμπτην τῆς παρούσης ἑβδομάδος, ἐξετάσασα ἰδίως κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Δευτέρας τὸ ζήτημα τῆς ἐνισχύσεως τοῦ θείου κηρύγματος καὶ προβάσασα εἰς σχετικὰς ἀποφάσεις.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐτέλεσε τὴν μεσημβρίαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς 28 τρ. μ. τὰ ἐγκαίνια τοῦ συσσιτίου τῶν θεολόγων φοιτητῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Πετράκη, ἀπαντήσας δὲ εἰς σχετικὴν προσφώνησιν ὠμίλησε πρὸς τοὺς φοιτητὰς συστήσας εἰς αὐτοὺς τὰ δέοντα. Διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ συσσιτίου ἀπεφασίσθη, ὅπως διαθέτῃ ἡ Μονὴ ἑτησίως περὶ τὰς 50.000 δραχ. Μετὰ μεσημβρίαν τῆς Κυριακῆς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Περιθάλψεως Ἑγγύς Ἀνατολῆς Ἰδρυθέντος ἐν Ἀθήναις «Ἀτύλου τῶν ἐργαζομένων νέων», ἐξῆρε δ' ἐν τῇ ὁμίλῃ αὐτοῦ τὸ εὐεργετικώτατον ἔργον τῆς ἐν λόγῳ φιλανθρωπικῆς ὀργανώσεως.

— Κατ' ἐντολὴν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ὁ Πανσ. Ἀρχιμανδρίτης Προκόπιος Καλλιωντζῆς μεταβάς εἰς Μάνδραν τὴν παραμονὴν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης ἐδίδαξεν ἐπανειλημμένως τὰ ἐκ τῶν πέριξ χωρίων συρρέυσαντα πλήθη ἐν τῷ ἑορτάζοντι ἱερῷ Ναῷ τοῦ χωρίου, ἐτέλεσε τὴν θεῖαν λειτουργίαν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς καὶ μετ' αὐτὴν λιτανεῖαν κατὰ τῆς ἀνομβρίας, παρέμεινε δὲ καὶ τὴν ἐπαύριον ἐν μέσῳ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, διασκεδάσας τὴν διὰ προπαγάνδας τῶν παλαισημερολογιτῶν παραχθεῖσαν ἀτμόσφαιραν. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐξέφρασε πρὸς αὐτὸν τὴν εὐαρέσκειάν του.

— Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Βρεσθένης ἐπισκεφθεὶς κατ' ἐντολὴν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου τὸ παρελθὸν Σάββατον τὰ Μέγαρα, ἐτέλεσε τὴν θεῖαν λειτουργίαν τῇ ἐπαύριον καὶ λιτανεῖαν μετὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ἐδίδαξε τὸν λαὸν καὶ ἐξήτασε διάφορα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα. Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τῇ προσεχῇ Κυριακῇ θὰ μεταδώσιν ὁ μὲν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος εἰς Κορωπί, ὁ δὲ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως εἰς Μαγούλαν καὶ Μάνδραν.

— Διεξαχθείσης ἐκλογῆς πρὸς ἀνάδειξιν ἀντιπροσώπων τῶν ἐφημερίων καὶ τῶν λαϊκῶν ἐν τῇ Μητροπολιτικῇ Συμβουλίᾳ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐξελέγησαν ὁ αἰδ. Κ. Ρωμανός, ἐφημέ-

ριος τοῦ Ἱεροῦ ναοῦ ἁγ. Παντελεήμονος ἐν Ἀθήναις τακτικὸν μέλος, ὁ δὲ αἰδ. Γ. Μακρῆς ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ἁγ. Βασιλείου ἐν Πειραιεὶ ἀναπληρωματικὸν μέλος, ὡσαύτως ὁ κ. Δ. Φιντικλῆς, Ἐπίτροπος ἁγ. Κωνσταντίνου (Ὁμονοίας) Ἀθηνῶν τακτικὸν μέλος ὁ δὲ κ. Δ. Οἰκονομόπουλος, Ἐπίτροπος ἁγ. Νικολάου Πειραιῶς ἀναπληρωματικὸν μέλος. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ τελευταῖοι οὗτοι δὲν ἀπεδέχθησαν θὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἐκλογὴ τὴν προσεχῇ Παρασκευῇ.

— Διὰ Διάταγματος ἐνεκρίθη τὸ Καταστατικὸν τοῦ ἐν Πειραιεὶ φιλανθρωπικοῦ ἰδρύματος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἄσυλον τοῦ ἁγίου Σπυριδῶνος.

— Μέλος τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Γεν. Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου διορίσθη ὁ κ. Μιλτιάδης Σπανίδης συμφώνως πρὸς τὸ τελευταῖον Νομ. Διάταγμα. Παρεκάθησαν δὲ ἐν τῇ προσχθεσινῇ συνεδρίᾳ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Γεν. Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμεῖου καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀεροπορικῆς Ἀμύνης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἰπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐξελέγη ἑορθὸς Ἐπίσκοπος τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Μητροπόλεως Πρεβέζης καὶ Καθηγητῆς τῶν Ἱερῶν Ἱερολ. Ἰωακείμ ὑπὸ τὸν ψιλὸν τίτλον τοῦ «ἐπισκόπου τῆς ποτῆ διαλαμφάσης Ἐπισκοπῆς Φωτικῆς».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱ. Συ ὁδοῦ ἐδημοσιεύθη ἀνακοινωθὲν, καθ' ὃ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀκούσασα τὰς ἐκθέσεις τοῦ Πατριάρχου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν Συρορθόδξων διεπίστωσε τὴν ὀφισταμένην ἐν αὐτῇ ταυτότητα ἀντιλήψεων ἐπὶ τῶν κυρίων σημείων τοῦ ζητήματος. Θεωρεῖται σπουδαῖον ἔμπόδιον πρὸς λήψιν ὀριστικῶν ἀποφάσεων ἢ ἄλλειψις ἐγγράφου πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν διατυπώσεως τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν ἐκ Συρίας τέκνων τῆς Ἐκκλησίας. Ἐὰν διαρκύσης τῆς περιόδου τῶν συνοδικῶν ἐργασιῶν ὑποβληθῇ τοιοῦτο ἐγγράφον, θὰ περιληφθῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ θὰ συζητηθῇ μετὰ τὴν πρόθεσιν ἰκανοποιήσεως πόσης νομίμου ἐπιθυμίας.

— Σφοδρὸν ἄρθρον ἐδημοσιεύθη ἐσχάτως ἐν αἰγυπτιακῇ ἐφημερ. ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Σοφιστεῖται καὶ διαστρεβλώσεις» εἰς ἀπάντησιν δημοσιεύματος τοῦ «Πανταίνου» ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν Συρορθόδξων, οὗ περίληψις ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» (ἄρθ. 46). Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ τονίζεται, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἡ ταύτης ἀντιλήψεων μεταξὺ τῶν Σύρων Καίρου καὶ Ἀλεξανδρείας, οἷτινες ἀνακριθῶς φέρονται ὡς διαφωνοῦντες, «ἐφ' ὅσον ὅλοι ἐπιδιώκουν τὰ δίκαια τῶν Σύρων, ἡ Κυβέρνησις τοὺς ὑποστηρίζει, ἔχουν τὴν δημοσίαν γνώμην μετ' αὐτῶν καὶ αἱ αἰγυπτιακαὶ ἐφημερίδες τοὺς ὑποστηρίζουν», ἐπιμένει δὲ εἰς τὴν νομιμότητα τῆς «Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Συρορθόδξων», διότι «πάντες λέγει-γνωρίζουν, ὅτι τὰ μέλη αὐτῆς ἐξε-

λέγησαν νομίμως ὑφ' ὄλων τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Συρορθόδοξων καὶ ἔχουν «εἰς χεῖρας σαφῆς πληρεξούσιον διὰ τὴν ἐνεργήσουν, ὅπως καὶ ἀνεγνώρισεν ἡ Κυβέρνησις», ἥτις καὶ ἐγνώρισεν αὐτὴν «ὡς ἀντιπροσωπεύσαν τοὺς Συρορθόδοξους».

—Κατὰ τὸν «Πάνταινον» τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, πατριαρχικῆ προσκλήσει οἱ ἱεράρχαι τοῦ θρόνου συνήλθον ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ λήξαντος μηνὸς εἰς Σύνοδον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἵνα διασχεφθῶσιν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πατριάρχου περὶ τῶν ἀξιώσεων τῶν Συρορθόδοξων, περὶ τῆς διοργανώσεως τῶν πατριαρχικῶν δικαστηρίων, περὶ τοῦ ὄργανισμοῦ τοῦ Πατριαρχικοῦ Ὁρφανοτροφείου, περὶ τῶν κωλυμάτων τοῦ γάμου, περὶ ταμείου τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου, περὶ τοῦ Ἡμερολογίου, περὶ τῶν ζητημάτων τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ περὶ τῶν σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας πρὸς ἀλλοδόξους Ἐκκλησίας. Τὴν σύγκλησιν τῆς Συνόδου ἐπηκολούθησε, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ αἰγυπτιακοῦ ἑλληνικοῦ τύπου ἀναγραφόμενα, τηλεγράφημα τῶν Συρορθόδοξων πρὸς τὰ συνοδικὰ μέλη, δι' οὗ ἐφιστάται ἡ προσοχὴ αὐτῶν ἐπὶ τῆς μήπω γενομένης ἀναγνωρίσεως τοῦ Πατριάρχου Μελετίου ὡς κανονικοῦ καὶ νομίμου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, ἐπὶ τοῦ μὴ ἐγκύρου τάχα τῶν συνοδικῶς ληφθησομένων ὀπισθόροτα ἀποφάσεων. Ἐξ ἄλλου ἐφημολογήθη συγχρόνως ὅτι διὰ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἄλλου τηλεγραφήματος οἱ συρορθόδοξοι διετύπωσαν καὶ τὰς ἀξιώσεις αὐτῶν, αἵτινες εἶνε ἡ χειροτονία ἰθαγενῶν ἐπισκόπων καὶ ὁ σχηματισμὸς Μέγκλις Μίλλι (Ἐθνικοῦ Συμβουλίου), ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κανονισμοῦ πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Πατριάρχου.

—Τὸ ἐν λόγῳ τηλεγράφημα πράγματι διεβιβάσθη «πρὸς τοὺς σεβασμιωτάτους μητροπολίτας-τοῦ ἑλληνορθόδοξου θρόνου Ἀλεξανδρείας τοὺς συνεδριάζοντας ἐν τῷ ἑλληνορθόδοξῳ πατριαρχείῳ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ» (Σ. Ε. τοιαύτην ἔφερε διεύθυνσιν), ὑπ' αὐτὸ δ' ἐσημειώτο ὡς ὑπογραφή «Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς κοινότητος τῶν ἑλληνορθόδοξων ἰθαγενῶν». Ἐπειδὴ ἕμως δὲν ἀπηυθύνετο πρὸς τὸν πατριάρχην, ἔσπευτο δὲ καὶ ὑπογραφῶν, ἀλλ' ἦτο καὶ συντεταγμένον καὶ εἰς ἀπρεπῆς ὕφος, δὲν ἔτυχε τῆς συνοδικῆς διασκέψεως, ὡς ἀναγράφει ὁ «Πάνταινος».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα συνήλθεν εἰς τακτικὴν συνέλευσιν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου ἐν τῇ εἰσηγητικῇ αὐτοῦ ἐκθέσει ἐμνήσθη ὄλων τῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας συνεδρίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκκλησιαστικῶν γεγονότων καὶ τῆς μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν ἐπικοινωνίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Ἀνέφερον ἐπισήμως τὰ τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐνθρονίσεως τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ τὴν ἀνταλλαγτικὴν τηλεγραφικῶς τε καὶ ταχυδρομικῶς σχετικὴν ἀλληλογραφίαν. Ἐμνήσθη τῆς μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ

Πατριαρχείου ἀνταλλαγείσης κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἀλληλογραφίας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς συγκροτήσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου, σχετικῶς πρὸς τὸ ὅποιον ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου τὴν καὶ ὑπ' ἄλλων Ἐκκλησιῶν ὑποστηρικθεῖσαν, ὅπως πρὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου συγκροτηθῆ προκαταρκτικὸν Πανορθόδοξον Συνέδριον. Κατέθεσε διάφορα γράμματα τῆς Πολωνικῆς, Ρουμανικῆς καὶ Ρωσικῆς Ἐκκλησίας. Ἰπέμνησε τὸ προσεχῶς ἐν Ἑλθετιᾷ συγκροτηθησόμενον Παγγρηστιανικὸν Συνέδριον, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὅποιον θὰ κληθῆ ἡ Ἱερά Σύνοδος νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἀντιπροσωπεῖαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου εἰς τὸν κατ' αὐτὸ ἀντιπρόσωπον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἢ εἰς τὸν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Α. Μακαριότης κατέδειξε μετὰ λύπης τὴν καὶ πρότερον, ἀλλὰ καὶ προσφάτως ἀκόμη γενομένην ἐπέμβασιν τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἐπὶ ζητημάτων γάμου καὶ εἶπεν ὅτι ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ θὰ κληθῆ ἡ Ἱερά Σύνοδος νὰ σκεφθῆ καὶ ὑποβάλλῃ διαμαρτυρίαν ἐπὶ τῶν γενομένων, ὡς ἐπίσης καὶ νὰ λάβῃ τὰς σχετικὰς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κανόνων ὑπαγορευόμενας ἀποφάσεις ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ τελεσθέντας παρανόμους γάμους μεταξὺ Κυπρίων. Ἐδήλωσεν ἐπίσης, ὅτι θὰ θέσῃ ἐν καιρῷ ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς σκέψιν καὶ ὀριστικὴν ἀπόφασιν τὸ ζήτημα τῶν γάμων μεταξὺ Ὀρθοδόξων καὶ ἑτεροδόξων χριστιανῶν, καθ' ὅσον παρετηρήθη ὅτι τελευταίως τοιοῦτοι γάμοι ἱερολογοῦνται μόνον ὑπὸ ἑτεροδόξου Ἐκκλησίας ἀνευ τῆς ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας τελέσεως τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου. Ὡς πρὸς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ζητήματα, πειθαρχικὰ καὶ λοιπά, εἶπεν ὅτι θὰ κληθῆ ἡ Ἱερά Σύνοδος νὰ σκεφθῆ καὶ ἀποφασίσῃ διὰ τὸ ζήτημα τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου, διὰ τὸ τῆς Μονῆς Μαχαιρᾶ, διὰ τὸ τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου, ὡς καὶ διὰ τὸ τοῦ Αὐγύρου, οἱ κάτοικοι τοῦ ὁποῦ ὑπέβαλον αἴτησιν παρακαλοῦντες ὅπως ἐπιτραπῆ εἰς τὸν ἐξάμηνον φυλάκισιν ὑποστάντα ἱερέα τῶν νὰ ἐπαναλάβῃ καθήκοντα ἐφημερίου. Ἐπίσης ἡ Ἱερά Σύνοδος θὰ κληθῆ νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος ἂν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Συνόδου θὰ ἔχῃ περατωθῆ τὸ ὑπὸ τῆς πρὸς τοῦτο ἐκλεγείσης Ἐπιτροπῆς συντασσόμενον σχέδιον Καταστατικοῦ Χάρτου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ

Καθ' ἃ ἀνεγράψαμεν ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας», ἡ Κυβέρνησις ἐξέδωκε νομοθ. διάταγμα θεσπιζόν τὸν Καταστατικὸν νόμον τῆς ἐν τῷ Κράτει ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐπειδὴ ὁ νόμος οὗτος ἑτεροδόξου κράτους περὶ τῆς ἐν αὐτῇ θέσεως τῆς ὀρθοδ. Ἐκκλησίας παρουσιάζει εὐλογον ἐνδιαφέρον, παρέχομεν ἐνταῦθα ἐν συντομίᾳ τὰ κυριώτερα τοῦ ἐν λόγῳ νόμου σημεῖα.

Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον τοῦ Λιθουανικοῦ Κράτους, ἡ ἐν αὐτῷ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία κέκτηται τὸ δικαίωμα νὰ πρεσβεύη καὶ νὰ ἐκφράξῃ ἐλευθέρως τὴν διδασκαλίαν τῆς Οἰκουμενικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, κατὰ τοὺς κανόνας αὐτῆς. Ἀρχιεπισκοπή, Σύνοδος, ἐνορίαί, ναοί, μοναί, κλπ., μετὰ τὴν κατὰ τὴν τάξιν καταγραφὴν αὐτῶν, κέκτηνται δικαιώματα νομικῶν προσώπων. Ἡ ὀρθόδοξος ἐν Λιθουανίᾳ Ἐκκλησία κέκτηται πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοδιοικήσεως, ἅτινα προδίδονται ὑπὸ τῶν κανόνων αὐτῆς ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως, τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαχειρίσεως. Τὸ κράτος ἀναγνωρίζει νομικὴν ἰσχύν καὶ σημασίαν εἰς τοὺς ἐκκλησι. κανόνας καὶ τὰς ἐκκλησι. διατάξεις καὶ ἀποφάσεις, ὡς καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἐκκλησι. δικαστηρίου καὶ τὰς διοικητικὰς πράξεις, ἐὰν αὗται δὲν ἀντιβαίνουν πρὸς τοὺς νόμους τοῦ κράτους. Ἡ ἀνωτάτη ἐξουσία ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἐκκλησι. κανονικῆς νομοθεσίας τῆς διοικήσεως, διαχειρίσεως, τοῦ δικαστηρίου καὶ τοῦ ἐλέγχου ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἀνήκει εἰς τὴν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς, περιοδικῶς λειτουργοῦσαν. Τὰ δικαιώματα καὶ συμφέροντα τῆς Ὀρθ. Ἐκκλησίας, τῶν ἱδρυμάτων αὐτῆς καὶ τῶν ὀργάνων εἰς πάντα τὰ ἐπίσημα μέρη ἀντιπροσωπεύει καὶ ἐρμηνεύει ὁ ὑπὸ κανονικῆς συνόδου ἐκλεγείς καὶ κυβερνῶν πρωθιεράρχης καὶ ἡ σύνοδος κατὰ τοὺς κανόνας. Ὁ ὑπὸ κανονικῆς Συνόδου ἐκλεγείς πρωθιεράρχης εἶνε ἡ κεφαλὴ τῆς ἐν Λιθουανίᾳ ὀρθοδ. Ἐκκλησίας. Ὁ πρωθιεράρχης κατ' οὐδένα τρόπον ἐξαρτᾶται ἐξ οἰασδήποτε ὑπερορίου ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας. Ὁ πρωθιεράρχης, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ἀποστολικῆς ἱεραρχικῆς ἐξουσίας, κέκτηται πάντα τὰ δικαιώματα καὶ τὸ πλήρωμα τῆς πνευματικῆς ἐξουσίας τὸ ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανονισμῶν ἀναγνωριζόμενον εἰς τὸν πρωθιεράρχην ἀνεξαρτήτου (αὐτοκεφάλου) Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τὰ δικαιώματα τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πρωθιεράρχου αὐτῆς καθορίζει ἐκ συμφωνίας μετὰ τῶν νόμων τοῦ κράτους ἡ ἐν λόγῳ κανονικὴ Σύνοδος. Οἱ ἐν Λιθουανίᾳ κανονικοὶ ὀρθόδοξοι κληρικοὶ εἶνε ἀπηλλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς θητείας κατὰ τὸν περὶ αὐτῆς νόμον.

Ἡ ὀρθόδ. Ἐκκλησία κέκτηται τὸ δικαίωμα νὰ ἱδρῶσιν ἰδικὰς τῆς θρησκευτικῆς σχολᾶς πρὸς μὲν φωνισιν κληρικῶν κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανονισμοὺς. Αἱ σχολαὶ αὗται διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὴν χειραγωγίαν τοῦ πρωθιεράρχου καὶ τῆς Συνόδου. Ὡς, ἐκ τῆς ἐλλείψεως κληρικῶν λιθουανικῆς ἐθνικότητος ὁ πρωθιεράρχης, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς κυβερνήσεως, κέκτηται τὸ δικαίωμα νὰ προσκαλῇ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τὰ ἀναγκασιούντα κληρικὰ πρόσωπα καὶ τοὺς ὑποψηφίους δι' ἐκκλησιαστικὰ ὑπουργήματα.

Ἡ ὀρθόδ. Ἐκκλησία κέκτηται τὸ δικαίωμα νὰ ἱδρῶσιν ὀρθοδόξους ἐταιρείας καὶ συνδέσμους ἀπολαύον-

τας τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, ὧν καὶ τὰ λοιπὰ ἀνεγνωρισμένα ἐν τῷ κράτει σωματεία τὰ κατὰ τοὺς νόμους συνεστημένα.— Οἱ ὀρθόδοξοι ναοί, τὰ παρεκκλήσια καὶ τὰ νεκροταφεῖα ἀναγνωρίζονται ὡς περιουσία τῆς ὀρθοδ. Ἐκκλησίας πλὴν τῶν τελούντων ὑπὸ τὴν κυριότητα τοῦ κράτους ἢ ἄλλων ἱδρυμάτων. Ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς ἐκκλησι. ἐξουσίας ταῦτα δὲν δύναται ν' ἀπαλλοτριῶνται ἢ νὰ χρησιμοποιῶνται πρὸς ἄλλοτρίους σκοποὺς.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δημητρίου Π. Πασχάλη, Λατίνα Ἐπίσκοποι Ἀνδρού (1208 - 1710. Ἐν Ἀθήναις 1927.

Sir Willoughby Dickinson, Ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν ὡς μηχανισμὸς πρὸς εἰρήνευσιν τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἀληθὴς κινητήριος αὐτοῦ δύναμις. Διάλεξις γενομένη ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου (ἀγγλιστί), κατὰ μετάφρ. Α. Μ. Καλοποθάκη. Ἀθήναι 1926.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον διακηρτίζει ὅτι τὴν 16ην Δεβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 5-7 μ. μ. ἐνεργηθήσεται ἐπαναληπτικὴ δημοπρασία ἱερῶν Ἀμφίων ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ Γ. Ε. Ταμεῖου. Τῆς δημοπρασίας δύναται νὰ μετασφαιεῖ μόνον κληρικοί. Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Δεβρίου 1926.

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἱ. Ν. ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος τῆς Κοινότητος Καμενιάτων τῶν Ἰαλαβρούτων Προκηρτίζει ὅτι τὴν 19ην τοῦ μηνὸς Δεβρίου ἐ. ἔ. ἐνεργηθήσεται πλειοδοτικὴ δημοπρασία ἐκποιήσεως διαφόρων ἀγρῶν τοῦ ἄνω Ἱ. Ν. ἐνώπιον τοῦ Συμ/γράφου Σωποτοῦ Κωνσταντινίου Σταυρουλοπούρου. Οἱ ἐν γένει ὅροι ὑποχρεώσεων εὐρίσκονται εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον τοῦ ἄνω Ναοῦ, ἐνθα οἱ βουλούμενοι δύναται νὰ λάβωσι γνῶσιν. Ἐν Καμενιάτοις τῇ 18 Δεβρίου 1926.

Τὸ Ἡγ/λιον τῆς Ἱ. Μ. Ὀσίου Σεραφεῖμ [Δόμβου] προκηρτίζει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ οἰκίματα καὶ ἀποθήκαι τοῦ Μετοχίου Σκριπτός, ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 190. διακηρύξεως ἐ. ἔ. Ἡ δημοπρασία γενήσεται ἐν Λεδαδαίᾳ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἐπαμ. Ἀναστασίου τοῦ οἴκου Ἐφόρου ἢ τοῦ νομ. ἀναπληρωτοῦ, τῇ 12 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. Πρώτη προσφορὰ δραχ. 1000. Ἐν Μονῇ Δομβοῦ 18 Δεβρίου 1926.

Τὸ Ἡγ/λιον τῆς Ἱ. Μονῆς Ὀσίου Σεραφεῖμ (Δόμβου) προκηρτίζει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως οἱ ἀγροὶ κατὰ τὴν περιφέρειαν Ἀγίου Δημητρίου, ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 192 ἐν. ἔ. διακηρύξεως. Ἡ δημοπρασία γενήσεται ἐν Λεδαδαίᾳ ἐνώπιον τοῦ συμβ/γράφου Ἐπαμ. Ἀναστασίου τοῦ οἴκ. Ἐφόρου ἢ τοῦ νομ. ἀναπληρωτοῦ, τῇ 12. Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. Πρώτη προσφορὰ δραχ. 2000. Ἐν Μονῇ Δομβοῦ 18 Νοεμβρίου 1926.

Τὸ Ἡγ/λιον τῆς ἐν Ἐλασσῶνι Ἱ. Μ. Ὀλυμπιωτίσσης. Προκηρτίζει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως 1] 32 τράγοι τῆς Μονῆς 2] 60 αἰγες παλαιαὶ 3] 10 παλαιὰ προβατίνες καὶ 4] 10 κριοὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς σχετικῆς διακηρύξεως εὐρισκομένης ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς ἐνθα οἱ βουλούμενοι δύναται νὰ λάβωσι γνῶσιν. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ἐλασσῶνι καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπου τὴν 5ην τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τρέγοντος ἔτους 1926 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 π. μ. Ἐν τῇ Ἱ. Μ. Ὀλυμπιωτίσσης τῇ 20 Δεβρίου 1926.

Τύποις «Φοίνικος» ὁδὸς Σταδίου 38